

KORT & KRACHTIG

De Atlantische Oceaan wordt breder.

Een opstoot van materie uit het diepste van de aarde in het midden van de Atlantische Oceaan drijft de Amerikaanse continenten verder weg van de Europese en Afrikaanse. Het gaat om 4 centimeter per jaar. (Bron: *Nature*)

Dagelijks gebruik van een app kan je persoonlijkheid veranderen. Een app met psychologische thema's en een digitale coach kon in drie maanden tijd de emotionele kwetsbaarheid van de gebruiker verminderen en extravert gedrag stimuleren. (PNAS)

Sterren zwelgen planeten op. Vier stekoude stervende sterren bleken sporen te bevatten van de korst van planeten die er miljarden jaren geleden omheen hebben moeten gedraaid. Vooral massale sporen van de elementen lithium en kalium wezen in die richting. (*Nature Astronomy*)

Gemiddeld begin je op je veertiende in complottheorieën te geloven. De meeste mensen groeien er zodra ze volwassen geworden zijn weer uit, maar in hun adolescentie blijven ze volharden. Wantrouwen zou de voornaamste drijfveer achter de ontwikkeling zijn. (BJDP)

Zelfs schimmels etaleren een persoonlijkheid. De uitlopers die ze op zoek naar voeding in een bodem vormen, kunnen als 'soldaten', 'slangen' of 'marathonlopers' gekwalificeerd worden. Het succes van elk 'type' hangt af van de omstandigheden. (ISME Journal)

64,3
miljoen
patiënten

Het aantal patiënten met hartfalen liep op van 33,5 miljoen in 1990 tot 64,3 miljoen in 2017. Vooral in groeilanden als China en India nemen problemen als hoge bloeddruk en obesitas toe.

De pest zat in het Congolese regenwoud

Zo'n 1500 jaar geleden verdwenen haast alle menselijke nederzettingen uit het Congolese regenwoud. De oorzaak, meldt taalkundige Koen Bostoen (UGent) met een schare collega's in *Science Advances*, was wellicht een langdurige epidemie ten gevolge van een nattere periode.

In ongeveer dezelfde tijd veroorzaakte 'de pest van Justinianus' een ravage in de toenmalige Romeinse en Ethiopische rijken. Een pestvariant die vandaag nog in Centraal-Afrika voorkomt, is de oudste levende variant van de bacterie die in de middeleeuwen bij ons de zwarte dood veroorzaakte.

De studie steunde onder meer op

archeologisch en genetisch onderzoek. Uit taalanalyse bleek dat de huidige sprekers van Bantoetalen in de regio niet afstammen van de gemeenschappen die ongeveer 4000 jaar geleden het regenwoud koloniseerden.

Een variant van de pest joeg de bewoners uit het Congolese regenwoud.

Geografe Veerle Vanacker (UCL) en haar collega's melden in *Nature Communications* dat Noord-Amerikanen de kolonisatie door de Europeanen en de daarmee gepaard gaande opmars van landbouw, tien keer sneller erodeerde dan voordien. De laatste eeuw alleen al was de landerosie even groot als de voorbije drie millennia samen. Onder meer de ontbossing droeg daartoe bij.